

פרקי בגיניות

על ערובות

...דורנו הוא דור הערובות, שכולן כעשן הארובות... (מתן ערובות למדינה) עלול להמיס עלינו אסון נורא. העם היה מתפרק מנכונותו הפנימית, מהישענותו על כוחו הוא. הוא היה סומך על הערובה, ואילו ביום פקודה היה גורלנו כגורל צ'כוסלובקיה."

על נשק וגבורה

"...אני חייב להשמיע זו הפעם הראשונה: ...ישנה עדיפות מסוימת בכלי זין, אשר מולה שום גבורה אינה יכולה עוד להועיל... ישנה עדיפות בכוח פסי, אשר הכוחות הנפשיים, הקרויים בקיצור 'גבורה', עוד יכולים לעמוד נגדה. אבל יש גבול... אויבינו עומדים לעבור את גבול אותה עדיפות בסנקים, בתותחים ובאווירונים, שמולה עדיין יכולה לעמוד גבורת האדם החופשי המוכן להקריב את עצמו למען חיי עמו..."

על מטרות המלחמה

"...אנחנו איננו רוצים עוד בגבורה של תבוסה. אנחנו רוצים בנצחון של גבורה. לא זו בלבד שדי הושמדנו, אלא גם די נפלנו מתוך התגוננות של גבורים וקדושים. עמנו חייב להיות... עמנו חייב להיות חופשי מסכנת השמדה, או ממזימות השמדה. עמנו ראוי למלכות ולשלום. עמנו, המוקף אויבים, חייב לשאת עינו לנצחון."

על שיטת המלחמה

"...אנחנו טוענים ומסבירים כי על ידי איסטרטגיה מחושבת של מיבצעים בשכל טוב... אפשר עדיין... למנוע את המלחמה הכללית בבת אחת בכל החזיתות, שהיא סכנת הסכנות לנו, ואשר אליה מוביל למעשה הפאטיביזם של האקסיביזם של הפאטיביסטים..."

העיניים והכניסו אותי למכונה. נסענו בה רים, אולי שתי שעות, עד שהגענו למשטרה כמו משטרת כפר-סבא. הכניסו אותי לחדר צר, מטר וחצי על שני מטר, ונתנו לי ארבע שמיכות. בחדר היה חלון קטן עם ברז לים. לא ראיתי כלום, רק אנטנות גדולות. נתנו לי לחם ובשר ומרק אבל אני אכלתי רק את הלחם, מפני שאני דתי.

למחרת עוד פעם באו קצינים, התחילו לשאול כל מיני שאלות ונתנו לי מכות ורבעיות עד שירד לי דם. ככה זה היה כל יום במשך שבוע ימים. הייתי בטוח שאני אמות, או שאשאר כל הימים במקום הזה. לא נבעתי באוכל שלהם, אכלתי רק לחם ורימים.

בצהרים היו מוציאים אותי לחצי שעה טיול בחצר. דיברתי עם האסירים הערביים ועם הפועלים. שאלתי אותם: איפה אני? והם ענו: בפלשתיין. יותר לא רצו לחבר אבל נתנו לי סיגריות הרבה."

רוצה להיות ערבי? "לפני כמה ימים באו הקצינים ושאלו אותי: אתה רוצה להיות ערבי? אנחנו נחזיר אותך למרוקו! אמרתי להם. אפילו אני אגיד שאני רוצה להיות ערבי, אני מוכרח לחזור לישראל, כי שם הבנים שלי.

באותו יום מסרו אותי לידי האו"ם בירושלם. לימים האו"ם שאלו אותי אם הרביצו לי, אבל אני אמרתי שלא, מפני שפחדתי שיחזירו אותי לירדן.

עכשיו אני כבר יושב בבית — לא יוצא יותר לעבודה."

שעה ופתאום ראיתי כמה אנשים עובדים ב' שדה. שאלתי אותם בעברית. איפה הדרך ל' כפר סבא? תיכף כולם באו אלי ואמרו לי: בוא ונראה לך את הדרך לכפר-סבא. הבנתי שהם ערבים ושעברתי את הגבול. בהתחלה רציתי לברוח, אבל חשבתי: אולי יש להם נשק והם יהרגו אותי. הלכתי אתם לכפר הערבי, ושם הם הכניסו אותי למשטרה ואמרו: תפסנו מרגל יהודי.

קשרו לי את העיניים והכניסו אותי ל' מכונה. נסענו כשעה וחצי. הם הכניסו ארבע תי לאוהל גדול. לא ראיתי מי היה בפנים, כי העינים שלי היו עוד קשורות. אחר כך הורידו לי את הסמרטוט וראיתי קצין עם כטייה אדומה. הוא התחיל לשאול אותי שא' לות:

איפה המשטרה בכפר-סבא?
כמה חיילים יש במושבה?
אמרתי לו: אני רק כמה חדשים בארץ ולא יודע כלום. הוא לקח לי את כל ה' תעודות והתמונות שהיו לי בכיס. וגם שערן מזהב ואולר מכסף.

יש לך בנים בצבא? לא! אמרתי לו. אז הוא התחיל לצעוק: אתה משקר! אתה מר' גל ואנחנו נהרוג אותך! אחר כך התחילו להרביץ לי. הוא נתן לי סטיירות בפנים ובצעט בי ברגליים. לבסוף נתן לי סיגריות אנגליות.

אמרתי לקצין: יא חוג'ה, חבל על המכות. אני ראיתי בישראל ים ואנשים, אבל הכל מה שראיתי זה כמו תמונה. אני לא מכיר ולא מבין כלום."

אתה מפלשתיין. "שוב סגרו לי את

השתתפו בקמיון באופן פעיל. מפקד החיל אישר את פסק-הדין, ניכה ממנו חמשה ימרי מאסר.

אמנון יצא לכלא, המטיל את מוראו על כל חייל. שם לא יהיה לו מצב-רוח מוסקא-לי במיוחד. אולם נראה שעוד יהיה הד' ל' מנגינה: ח"כ מפ"ם ישראל ברולי הגיש שאילתא לכנסת.

הגבול סיפורו של שבו

בניגוד לחיילי צה"ל, שחזרו השבוע מעבר לגבול כלחית חבורה של שבויים (ראה מסג' רת) חזר יוסף אלחרון (47), אב לחמשה ילדי-יום, מאדמת ירדן לבדו. שום קצין-מיבצעים לא תיכנן את שהותו שם. היא היתה מקרית לגמרי. סיפר אלחרון שעלה ארצה ממארוקו לפני שנה, לכתב העולם הזה:

"לפני שבועיים הלכתי לעבוד בחפירה אצל משה ברמן במושב שדה-חמד. זאת היתה ה' פעם הראשונה שעברתי בארץ. במארוקו הי' תי צורף, אבל כאן הייתי מוכרח לעבוד עבוד דה שחורה. זה היה ביום שני. עבדנו כל היום בשדה, ואת בעל השדה לא ראינו. ביום השלישי באנו עוד פעם לעבוד שם, ואמרו לנו שאין עבודה ושנבוא ביום ש' ששי לקבל כסף. אני לא מכיר כפר-סבא, רק חודש וחצי שם. שאלתי מתי יש אוטו-בוס לכפר-סבא. אמרו לי בארבע אחרי הצה' רים. לא רציתי לחכות. התחלתי ללכת ב' רגל."

בעיטה וסיגרייה. "הלכתי אולי חצי

פורים של מנגנון מפלגתי, שלא קסמו מעו' לם למעריציו של זאב ז'בוטינסקי.

דת זמירות אסורות

בעין-המפרץ למד אמנון שוארץ, בן המשק, לחבב את נגינת המנדולינה ליד המדורה. הוא לקח עמו את הכלי היקר גם כשגויס לצה"ל. בערבים משעממים היה נוטלו ל' דיו, אוסף סביבו את חבריו ומנגן את ה' זמירות האהובות עליו.

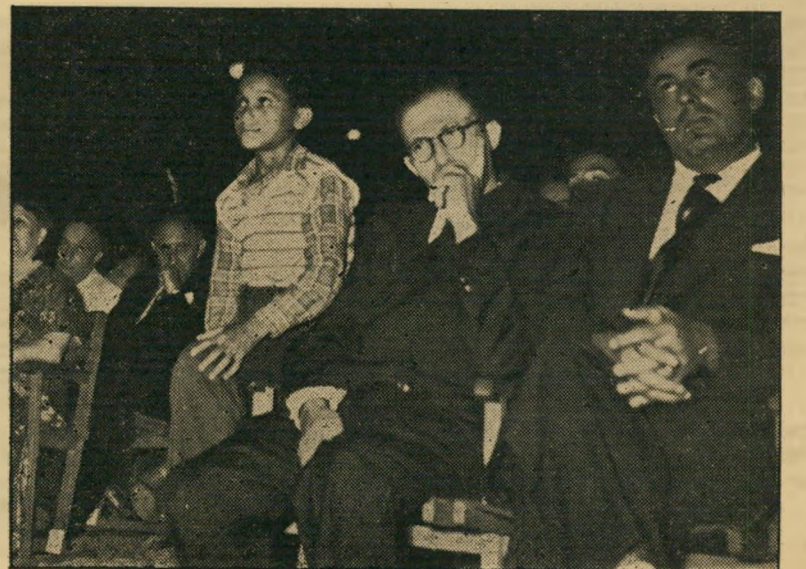
בערב יומי-כיפור הרגיש עצמו אמנון כודד וערירי. רוב חבריו נסעו לחופשי. הוא לא היה בתפקיד. יום כיפור, שהוא יום-עבודה רגיל במשקו השומר-הצעירי, לא עשה עליו רושם מיוחד. שוב אסף מסביבו את החיי' לים, הובילם לקצה המחנה, הדליק מדורה ו' החל למשוך במיתרי המנדולינה.

הדים למנגינה. לשמע המנגינה אץ למקום סמל-הדת של המחנה. לא משכה אותו חובבות מוסיקאלית. להיפך, קול הש' רה בערב הקדוש הרעיד את מיתרי לבו מעם. הוא מיהר אל מפקד המחנה, הגיש תלונה. הרב הצבאי צירף את המלצתו.

לא היתה אחיזה רבה למשפט. אמנון לא נהג באופן פרובוקטיבי, שום פקודה של המטכ"ל אינה אוסרת נגינה בכל עת שהיא מחוץ לתפקיד. אולם המפקד מצא כי הדבר גורם ל'הפרת סדר', דן את אמנון ל-30 ימי מאסר בכלא, הקציב לחברו התל-אביבי 20 ימים. שני חיילים הועברו מן המחנה חזרה ליחידתם, השאר זוכו מאשמה, מאחר שלא

גונדר גרעון-נואם
ועת ללחום

חכים-בן-אליעזר, בנין וידיד מקשיבים
עת לבחור